

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 248/2025 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om förlust av studielånskompensation på grund av en fördröjning som beror på beväringstjänst eller civiltjänst

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 248/2025 rd undertecknat av riksdagsledamot Timo Heinonen /saml:

Är regeringen beredd att ändra praxis så att den studerande inte kan förlora sin studielånskompensation på grund av en fördröjning som beror på beväringstjänst eller civiltjänst?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Enligt lagen om studiestöd (65/1994) har en studielåntagare rätt till studielånskompensation förutsatt att den tid som använts för att avlägga yrkeshögskoleexamen överskrider tiden enligt examens föreskrivna omfattning med högst en termin. Den tid som använts för att avlägga examen räknas från början av den termin då studeranden första gången tagit emot en studieplats vid en högskola i Finland eller vid en utländsk högskola, eftersom avsikten med systemet har varit att uppmuntra till att avlägga den första examen i rask takt. En studielåntagare har rätt till studielånskompensation även om den tid som använts för att avlägga examen är längre än vad som föreskrivs ovan, om låntagaren har fullgjort tjänstgöring enligt värnpliktslagen, civiltjänstlagen eller lagen om frivillig militärtjänst för kvinnor. Den tid för avläggande av examen som berättigar till studielånskompensation förlängs med högst två läsår. Den tid för avläggande av examen som berättigar till studielånskompensation förlängs dock med högst en termin, om tjänstgöringen inte har varat minst 30 dagar utan avbrott under terminen.

För en person som har fullgjort beväringstjänst eller civiltjänst eller frivillig militärtjänst för kvinnor finns i kravet på den tid som använts för att avlägga examen en flexibilitet på högst 2,5 läsår i förhållande till den tid som motsvarar examens längd (schablonmässigt 1 termin + 2 läsår på basis av tjänstgöringen). Även om det finns en ganska stor flexibilitet i kravet på den tid som använts för att avlägga examen finns det situationer där det kan vara svårare att tillgodose detta krav. Detta kan vara en situation där en högskolestuderande under det första året anmäler sig som frånvarande för hela läsåret på grund av fullgörande av tjänstgöring och fullgör 255 eller 347 dagar av tjänstgöringen och får således på basis av tjänstgöringen en flexibilitet på högst ett läsår i kravet på den tid som använts för att avlägga examen tack vare tidpunkten för inledande av tjänstgöringen och hemförlovningsdagen. Den studerande kan till exempel hemförlovas från

tjänstgöringen mitt under läsåret och fortsätta studierna först under följande hösttermin. I praktiken ska den studerande då avlägga sina studier inom den målsatta studietiden, om hans eller hennes flexibilitet i kravet på den tid som använts för att avlägga examen är högst 1,5 läsår (schablonmässigt terminen + 1 läsår på basis av värnplikten) om han eller hon inte har andra skäl att förlänga tiden som använts för att avlägga examen. Detta kan bero på att det är fråga om att läroanstalternas studieutbud gör det möjligt att fortsätta studierna först från början av terminen. Undervisnings- och kulturministeriet har föreslagit att Folkpensionsanstalten i sin kommunikation till studerande betonar hur frånvaroanmälan påverkar studielånskompensationen.

Frågan kommer att bedömas som en del av totalreformen av studiestödet. Villkoren för studielånskompensation kan göras flexiblare till exempel så att beräkningen av den som använts för att avlägga examen av lagstadgade skäl börjar för dem som anmält sig som frånvarande det första läsåret först från den termin då studierna de facto inleds. Utgångspunkten för beredningen är att den tid som använts för att avlägga examen som räknas till studielånskompensationen inte ska löpa under en tid då det de facto inte är möjligt att genomföra studierna till exempel på grund av utbildningsanordnarens studieutbud. Även andra alternativ bedöms i anslutning till de övriga utvecklingsbehoven gällande studielånskompensationen. För närvarande dryftas dessa som en del av totalreformen av studiestödet. Den tidigaste möjligheten att ändra den nuvarande regleringen är i regeringens proposition om reformen. Man har för avsikt att ge propositionen i samband med budgeten för 2027.

Helsingfors 9.9.2025

Idrotts- och ungdomsminister Mika Poutala